

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De Abbate sanctae Agathae, monacho & conuerso eius, qui videntes
diabolum, defecerunt cap. 29.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

quis illum videre posset in sua natura? CÆSARIVS: Oculus corporalis diabolum, vt est, videre non potest. APOLLONIVS: Quare? CÆSARIVS: Quia diabolus spiritus est, & spiritum, vt est opinio penè omnium magistrorum, non nisi spiritus videre valet. Vident eū animæ reprobatorum in inferno, & sicut summa beatitudo electorum est videre Deum, ita maxima dicitur esse pœna malis cernere diabolum. Vis audire quorundam periculum, illum in sua substantia videre volentium? APOLLONIVS: Volo & desidero, quia quanto plus horroris & malitiæ de illo audiero, tanto amplius peccare pertimesco. CÆSARIVS: Audi ergo.

CAPVT XXIX.

ANte hos annos duodecim, Wilhelmus Abbas de sancta Agata, diœcesis Leodiensis, quæ est domus ordinis Cisterciensis, dum tēpore quodam iturus esset Eberbachum, ad quam pertinet domus illa, venissetque Coloniam, dixit monacho suo atque Conuerso, Adolpho nomine: Opus est misericordiam, vt videam obsessam illam, germanam scilicet talis Conuersi nostri de Eberbacho, vt per nos eius ille statum cognoscat. Quod cum illis placuisset, & domum, in qua illa cum multis, & inter multos sedens, erat, intrassent, cum Abbas nescio vnde eam interrogaret, & illa nihil omnino responderet, subjunxit: Vis aliquid mandare fratri tuo? Illa obmutescente, adiecit Abbas: Adjuro te per eum quem hodie in Missa tractaui, vt respondeas mihi. Mox diabolo obediente, & per os feminæ ad interrogata respondente, rogatus est Abbas, tam a Conuerso quam a monacho, vt illam super solarium duceret, quatenus priuato eius vti possent colloquio. Quod cum factum esset, & de diuersis ab Abbate diabolus interrogaretur, & respondendo nimis mentiretur, ait; Adjuro te per altissimū, vt non nisi vera mihi respōdeas. Quod cum promississet, iussit monachum atque Conuersum paululum secedere. Quem cum interrogasset de statu quarundā animarum, fratrum videlicet, tam apud Eberbachum, quam

*Periculū
illorum,
qui desi-
derāt di-
bolum
videre.*

quàm apud sanctam Agatam nuper defunctorum, ita probabiliter de singulis, quas tamen femina nūquam viderat, differuit, vt Abbas de veritate nihil ambigeret. Dicebat tales & tales esse in gloria, alios adhuc in pœnis retineri, pro quibus Abbas orationes instruit speciales. Instruxit eum & de alijs multis, ita vt vehementer miraretur. Postea rogatus à Conuerso, vt sibi soli cum solo loqui liceret, in hoc Abbate annūte, & cum monacho paululum secedente, ait Conuersus: Sicut præcepit tibi Abbas meus, videlicet vt ei nō nisi vera ad interrogata responderes, ita te moneo, vt si aliquid nosti de me, vel in me, quod nociuū sit animæ meæ, dicas mihi in instanti hora. Respondit diabolus: Noui; Heri Abbate tuo ignorante, duodecim denarios apud Traiectum accommodasti à tali femina, & in tali loco, misisti que illos panniculo inligatos in sinum tuum satis profundè. Quod quidem verum fuerat. Nam idem Conuersus, sicut retulit, ista cogitauit: Si Abbas tuus aliquò te fortè miserit, solidum istum ad expensas habebis. Qui ait: Nosti aliquid amplius? Dicente diabolo: Noui te furem esse. Conuersus respondit: Ex quo ad ordinem veni, nullius mihi furti conscius sum. Tunc ille: Ego tibi furtum tuum ostendam. Quando cara illa fuerunt tempora, annonam, & quædam alia, quæ monasterij sui fuerunt, & non tua, pauperibus erogabas. Respondente Conuerso, non putauit huiusmodi misericordie opera peccatum esse. Ait demon: Sunt per meam veritatem, quia sine licentia facta, nec aliquando inde susurrasti, susurrium confessionem appellans. Mox Conuersus ad Abbatem descendit, in locum secretum illū traxit, & quæ sibi fuerant à diabolo obiecta, per humilem confessionem aperiens, condignam pœnitentiam suscepit. Tunc ad obsessam rediens, & si adhuc aliquod in se sciret peccatum obsidentem interrogans, audire meruit; Per iudicium meum nihil modò de te noui, quia mox vt genua tua ad susurrium inclinasti, omnia mihi prius scita subtraxisti. APOLLONIVS: In hoc facto satis ostensa sunt, tam præsentia dæmonis,

*Pro m-
suo acce-
pisti.*

ais, quam virtus confessionis. CAESARIUS: Satis de talibus in distinctione confessionis dictum est. Post hæc dæmon adiuratus ab Abbate vt exiret, respōdit: Quò ibo? Dicente Abbate: Ecce os meum aperio, si potes, ingredi. Ait: Non possum intrare, quia altissimus hodie intrauit. Tunc Abbas: Ascende super hos duos digitos, pollicem & indicem ei offerens: Non valeo, inquit, quia altissimum hodie tractasti. Dixerat enim Abbas Missam de manè. Insistente eo vt exiret; Respōdit: Nondum vult altissimus; adhuc duobus annis ero in ea, & post hoc in via illius Iacobi liberabitur, quòd ita factum est. Deinde rogatus est Abbas tam a monacho, quam a Conuerso, vt diabolo præciperet, quatenus se eis in sua forma naturali ostēderet. Respōdēte Abbate, non hoc mihi bonū videtur, sufficiat vobis quod hucusque ei præcepimus. Illis obstinatiùs vt fieret insistētib; tandem victus ait: Præcipio tibi in virtute Christi, vt in tua naturali specie nobis appareas. Respondente illo: Non vultis carere nisi me videatis; & Abbate dicente: Non, cœpit mulier in oculis eorum turgescere, & ad instar turris ascendere, ita vt oculi eius scintillarent, atque ad similitudinem fornacis fumigarent. Quibus visis, territus ruit in extasim monachus, factus est extra sensum Conuersus, & nisi Abbas qui eis constantior erat, diabolo vt pristinam formam resumeret, ocyùs præcepisset, similem mentis defectum incurrisset. Si his verbis meis minus credis, interroga illos, adhuc, vt opinor, viuūt, viri religiosi sunt, non tibi dicent nisi meram veritatem. Diabolus verò præcipienti obediens, & ad priorem speciem vultum feminae reducens, ait Abbati: Nunquam tam stultum præceptum iussisti, pro certo scias, quia si hodie diuinis non communicasses mysterijs, nullus vestrū vlli hominum quæ hodie vobiscum gessissem, diceret. Putas quòd possit me homo videre & viuere? Nequaquam. Homines qui erant inferiùs expectantes, strepitum superiùs audientes, ascenderunt, & Conuersum cum monacho semimortuos reperientes, aqua refocillauerunt, &
inter

inter manus illos deportauerunt. Tunc diabolus dixit Abbati: Quid iturus es modò? Respondente Abbate, Eberbachum. Subiunxit ille: Ego etiam in Sueuerbacho fui, & satis ibi trufauī, ironice nōmi alludens. Erat enim post illa tempora, quo Conuerſi ſe ordini oppoſuerant. Tam horrendus & tam venenatus eſt dæmonum aſpectus, vt non ſolum ſanos infirmet, ſed nonnunquā etiā interficiat.

CAPVT XXX.

*Diabolū
interdū
etiā in-
terficere
homines.*

DVo iuuenes ſeculares nondum milites, ex quibus vnus erat dapifer Abbatis Prumiæ, qui mihi hæc, quæ dicturus ſum, retulit: in quadam vigilia ſancti Ioannis Baptiſtæ, poſt ſolis occaſum circa riuulum, qui monaſterium præterfluit, in dextrarijs ſuis ſpatiabantur. Vidētes ex altera parte riuuli quaſi ſpeciem mulieris in veſte linea, putantes quia maleficia exerceret, vt quibuſdam mos eſt in nocte illa, vt caperent eam, aquam tranſierunt. Quæ cum veſte leuata fugere videretur, illi in equis velociſſimis inſequentes, cum fugientem, quam quaſi vmbra ante ſe videbant, comprehendere non valerent, deſicientibus equis vnus dixit: Quid agimus? Diabolus eſt enim, & ſignantes ſe, monſtrum vltra non videbatur. Ab illa hora tã homines quàm iumenta multo tempore languerunt, vix mortem euadens. **APOLLONIVS**: Non iſta miror pe diabolò, cum legam baſiliſcū ſolo viſu homines & aues & iumenta interficere. **PSAL. 90. CÆSARIVS**: Hoc ipſum agit diabolus in Pſal. per baſiliſcū designatus, ſicut tibi ſubiectis oſtendā exēplis.

CAPVT XXXI.

IN Kunineſkirchin, ſicut ſacerdos eiufdē villæ retulit Lamberto monacho noſtro, matrona quadā honeſta, dum nocte quadam cum alia quadam femina, nescio vnde veniens, per villam eandem tranſiret, diabolus cuiuſdam ſerui admodū iocoſi formam aſſumens, manum eius tenuit, & modicum ſtrinxit. Cui cum diceret, dimitte me, mox illum non vidit: quæ ſtatim malè habere cœpit, femina ſequenti die dicens; Seruus ille compreſſit me, & ecce ex hoc de-
fectio